

Katowice, dnia 19 grudnia 2024 r.

INFORMACJA Nr 52/2024/EW

o wypadku zbiorowym (dwa wypadki powodujące czasową niezdolność do pracy) i odprężeniu, spowodowanymi wstrząsem górotworu o energii $6,6 \times 10^6$ J, do których doszło w dniu 14 października 2024 r. w polu SI-XII/7 oddziału G-52 w KGHM POLSKA MIEDŹ SA O/ZG „Polkowice-Sieroszowice” w Kaźmierzowie.

W dniu 14 października 2024 r. o godzinie 1⁰⁵ w polu SI-XII/7 (zwanym dalej „polem”) wystąpił samoistny wstrząs górotworu o energii $6,6 \times 10^6$ J, którego ognisko zlokalizowane zostało w rejonie skrzyżowania komory K-121 z pasem P-36.

Pole zlokalizowane jest w centralnej części obszaru górniczego „Sieroszowice”, na poziomie 1150 m. Złoże rud miedzi zbudowane z dolomitów, łupków i piaskowców o miąższości 2,5 m, rozciągłości WNW-ESE, zapada pod kątem $2 \div 4^\circ$ w kierunku NNE. Górotwór jest słabo zaangażowany tektonicznie. Nie stwierdzono występowania uskoków. Pole usytuowane jest w złożu zaliczonym do: I stopnia zagrożenia tąpnięciami, I stopnia zagrożenia wodnego oraz II stopnia zagrożenia klimatycznego. Wyrobiska pola zabezpieczane były obudową kotwową ekspansywną o długości żerdzi 1,8 m, w siatce kotwienia $1,5 \times 1,5$ m. Eksploatacja w polu prowadzona była systemem komorowo-filarowym (filary o wymiarach 7×9 m) wyrobiskami o szerokości około 7 m przy stropie i wysokości zgodnej z furtą eksploatacyjną. W polu nie została wyznaczona strefa szczególnego zagrożenia tąpnięciami. W rejonie komór K-106÷K-124 ustalony został rygor jednoczesnego odpalania nie mniej niż ośmiu przodków, z jednogodzinnym czasem wyczekiwania.

W dniu 14 października 2024 r. o godzinie 1⁰⁵, w polu SI-XII/7 doszło do wstrząsu o energii $6,6 \times 10^6$ J, którego ognisko zlokalizowane zostało w rejonie skrzyżowania komory K-121 z pasem P-36 pola SI XII/7. W strefie zagrożenia znajdowało się sześciu pracowników, w tym trzech w polu SI-XII/7. W wyniku dynamicznego oddziaływania skutków wstrząsu dwóch pracowników przebywających w polu SI-XII/7 doznało obrażeń powodujących czasową niezdolność do pracy. Poszkodowani wycofali się z rejonu zagrożenia przy udziale współpracownika. Akcji ratowniczej nie prowadzono.

Po przeprowadzeniu oględzin wyrobisk oddziału G-52 SI-XII/7 stwierdzono w dostępnych wyrobiskach:

- obsypania ociosów w komorach K-111÷K-122 w zakresie do pierwszego pasa przyczaliznowego (w tym czół przodków),
- wypiętrzenia spągów obejmujące komory K-112÷K-121, od czół przodków do pierwszego pasa przyczaliznowego włącznie, wynoszące średnio 0,3 m (maksymalnie ok. 1,0 m w K 121).

Po przeprowadzeniu oględzin wyrobisk oddziału G-52, w polu SI-XII/6 stwierdzono ponadto w pasie P-37 na odcinku od komory K-95 do komory K-105 przekroczenie dopuszczalnego stężenia siarkowodoru w wyrobisku, wynikające z wyłączenia urządzeń wentylacyjnych wskutek wstrząsu.

W polu, w pasie P-37 pomiędzy komorami K 121 i K-122 stwierdzono pozostawienie samojezdnego wozu wierzącego o numerze zakładowym 331.

Na podstawie oceny skutków wstrząsu zjawisko zakwalifikowane zostało jako odprężenie.

Przyczyną odprężenia był samoistny wstrząs górotworu o energii $6,6 \times 10^6 \text{ J}$.

Do wystąpienia wstrząsu wysokoenergetycznego przyczyniło się prawdopodobnie załamanie warstw stropowych na granicy ich podparcia, a dynamiczne dociążenie wyrobisk spowodowało widoczne skutki w przestrzeni wybranej frontu eksploatacyjnego.

Przyczyną wypadku zbiorowego było dynamiczne oddziaływanie skutków wstrząsu górotworu na zatrudnionych w wyrobiskach pracowników.

W związku z zaistniałym zdarzeniem Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego we Wrocławiu wydał decyzję wstrzymującą ruch zakładu górniczego KGHM Polska Miedź S.A. O/ZG „Polkowice-Sieroszowice” w Kaźmierzowie, w części dotyczącej:

- I. Ruch zakładu górniczego KGHM Polska Miedź S.A. Oddział Zakłady Górnicze „Polkowice-Sieroszowice” w Kaźmierzowie, w części dotyczącej prowadzenia robót rozcinkowych w polu SI-XII/7 oddziału G-52 do czasu:
 1. Przeprowadzenia kontroli stanu tych wyrobisk, ich obudowy oraz doprowadzenia do stanu zgodności z ustaleniami projektu technicznego oraz usunięcia skutków odprężenia, na zasadach ustalonych przez Kierownika Ruchu Zakładu Górniczego, z uwzględnieniem stwierdzonych w trakcie oględzin przekroczeń dopuszczalnego stężenia siarkowodoru.
 2. Dokonania przez Zespół ZG „Polkowice-Sieroszowice” ds. Rozpoznawania i Zwalczania Tępań i Zawałów analizy szczegółowego projektu eksploatacji w polu SI XII/7 oddziału G 52, ze szczególnym uwzględnieniem dostosowania profilaktyki tępaniowej oraz obowiązujących zasad i rygorów prowadzenia robót do zaistniałych warunków geologiczno-górnich z uwzględnieniem zaistniałego wstrząsu.
- II. Ruch samojezdnego wozu wierzącego o numerze zakładowym 331, do czasu sprawdzenia jego stanu technicznego, usunięcia uszkodzeń i doprowadzenia do stanu zgodnego z dokumentacją techniczno-ruchową oraz uzyskania zezwolenia Kierownika Ruchu Zakładu Górniczego na ponowne oddanie do ruchu.

Informację opracowano na podstawie danych z OUG we Wrocławiu.